

Helsingin Vihreiden toimintatavat: Osallistuminen ja päätöksenteko

Hyväksytty piiriyhdistyksen kokouksessa 9.6.2008

1. KÄYTÄNNÖT JA OHJEET HELSINGIN VIHREISSÄ VAIKUTTAMISESSA.....	2
2. HELSINKILÄINEN VIHREÄ JÄRJESTÖTOIMINTA.....	2
2.1 Liity Vihreiden jäseneksi!	2
2.2 Helsingin alueella toimivat vihreiden jäsenyhdistykset	3
2.3 Työryhmät.....	3
2.4 Sähköpostilistat.....	3
2.5 Helsingin vihreä piiriyhdistys.....	4
2.6 Piiriyhdistyksen työntekijät.....	5
2.7 Tapahtumat.....	6
2.7.1 Vuosittaisia tapahtumia, joihin vihreät usein osallistuvat.....	6
2.8 Rahoitus.....	7
3. VAALEILLA VALITTAVAT VIHREÄT TOIMIJAT HELSINGISSÄ.....	7
3.1 Kunnallisvaalit.....	8
3.1.1 Helsingin vihreä valtuustoryhmä.....	8
3.1.2 Helsingin vihreä kaupunginhallitusryhmä.....	8
3.1.3 Helsingin Vihreät lautakuntaedustajat.....	9
3.1.4 Helsingin vihreän valtuusto- ja kaupunginhallitusryhmän sekä Helsingin vihreän piiriyhdistyksen väli- nen suhde.....	9
3.1.5 Helsingin piiriyhdistyksen sisäiset järjestösuhteet.....	10
3.1.6 Käräjäoikeuden lautamiehet.....	10
3.2 Eduskuntavaalit.....	11
4. MAANLAAJUINEN PUOLUETOIMINTA.....	11
4.1 Puoluekokous.....	11
4.2 Vihreän liiton puheenjohtajisto, puoluehallitus ja puoluevaltuuskunta.....	12
4.3 Vihreän liiton ohjelmia valmistelevat työryhmät.....	13
5. VUOSIAIKATAULU.....	13

1. Käytännöt ja ohjeet Helsingin Vihreissä vaikuttamisessa

Helsingin Vihreiden toimintatavat on kirjattu ylös helpottamaan uusien toimijoiden mukaantuloa Helsingin vihreään järjestötoimintaan. Toimintatavat eivät ole yhdistyksen sääntöihin verrattavia sitovia ohjeita, vaan vuosittaisesta järjestötoiminnasta kertyneiden kokemusten kautta muotoutuneita käytäntöjä, joita vihreässä yhdistystoiminnassa on totuttu noudattamaan. Toimintatavat-muistio toimiikin muistijälkenä kaikille helsinkiläisille vihreille.

Toimintatapoihin liitettäväksi tarkoitettut kuvaukset työryhmistä tai vastaavat muutokset toimitetaan Helsingin Vihreiden toiminnanjohtajalle ja piiriyhdistyksen hallituksen päätöksellä ne päivitetään toimintatapoihin. Muutokset esitellään piiriyhdistyksen syyskokouksessa uuden toimintasuunnitelman esittelyn yhteydessä, mutta niistä keskustellaan muissakin piiriyhdistyksen kokouksissa tarpeen mukaan. Piiriyhdistyksen kokouksissa jäsenistöllä on puolestaan mahdollisuus vaatia huonoiksi katsottuja toimintatapoja parannettavaksi. Toimintatavat-muistio kuvailee millä tavalla yhdistysten sääntöjä pyritään soveltamaan käytäntöön, ja millä tavalla toiminta on käytännössä järjestetty.

Kyseessä on siis eräänlainen tarpeen mukaan päivitettävä helsinkiläisen vihreän toiminnan käsikirja.

2. Helsinkiläinen vihreä järjestötoiminta

2.1 Liity Vihreiden jäseneksi!

<http://www.helsinginvihreat.fi/tulemukaan/>

Vihreiden jäsenyys sinänsä on jo kannanotto maailman menoon. Jäsenenä voit olla vaikuttamassa vihreän politiikan muotoutumiseen. Helsingin Vihreät (HeVi) on yhtä kuin sen jäsenyhdistykset, joiden kautta henkilöjäsenet liittyvät Vihreisiin. Vihreisiin, eli rekisteröityyn puolueeseen nimeltään Vihreä Liitto, kuulutaan siis käytännössä olemalla jäsen jossakin sen jäsenyhdistyksistä.

Jäsenyhdistysten vaikutusmahdollisuudet puolueen sisällä ja usein sen ulkopuolellakin ovat usein verrannollisia niiden jäsenmääriin. Siksi jo jäsenyys paikallisyhdistyksessä on tärkeä tuki- ja vaikuttamiskeino, vaikka et haluaisikaan olla aktiivisesti itse toiminnassa mukana. Tietoa vihreiden toiminnasta saat mm. sähköpostilistoiltamme ja eritoten jäsenetuna tulevasta Vihreä Lanka -viikkolehdestä.

Tervetuloa mukaan Helsingin Vihreisiin!

2.2 Helsingin alueella toimivat vihreiden jäsenyhdistykset

<http://www.helsinginvihreat.fi/jasenyhdistykset/>

Erilaiset vihreät yhdistykset pyörittävät vihreää toimintaa eri puolilla Helsinkiä. Ne osallistuvat myös vaalikampanjointiin omien taloudellisten ja jäsenresurssiensa mukaisesti. Tällä hetkellä Helsingissä toimii 12 varsinaista itsenäistä jäsenyhdistystä, sekä Helsingin Vihreät ry, johon voi liittyä jäseneksi, mutta jonka toimintaa pyörittää Helsingin vihreä piiriyhdistys.

Alueelliset yhdistykset ovat Etelä-Helsingin Vihreät, Itä-Helsingin Vihreät, Kallion seudun Vihreät, Koillis-Helsingin Vihreät, Länsi-Helsingin Vihreät, Pohjois-Helsingin Vihreät, Vanhankaupungin seudun Vihreät, Viikin-Pihlajamäen seudun Vihreät ja Vuosaaren Vihreät. Koko kaupungin kattavat yhdistykset ovat Helsingin seudun Ikivihreät, Helsingin vihreät naiset ja Helsingin vihreät nuoret.

Piiriyhdistys tukee jäsenyhdistyksiä niiden jäsenmäärän mukaan sekä harkinnanvaraisin avustuksin. Piiriyhdistys ja jäsenyhdistykset voivat hakea tukea koulutustoimintaansa Vihreä Sivistys- ja Opintokeskus ViSiOlta.

Kuinka toimijat valitaan?

Kuka tahansa 15 vuotta täyttänyt Suomen kansalainen tai Suomessa vakituisesti asuva voi liittyä jäseneksi yhdistykseen, jos yhdistyksen hallitus hänet jäsenekseen hyväksyy.

2.3 Työryhmät

<http://www.helsinginvihreat.fi/tyoryhmat/>

Piirihallituksen asettamat valmistelevat työryhmät ovat piirin väline aktivoida jäsenistöä osallistumaan vihreiden ajatusten käytännön kehittämistyöhön. Työryhmät ovat toimeksiannostaan riippuen joko suljettuja tai avoimia. Suljetut työryhmät perustetaan tiettyä tarkoin etukäteen määriteltä tehtävää varten. Avoimet työryhmät taas ovat vapaamuotoisempia ja tuottavat lisätietoa kaikille vihreille toimijoille perehtymällä syvällisemmin aiheisiinsa ja järjestämällä niistä koulutus- ja yleisötilaisuuksia.

Kuinka toimijat valitaan?

Piirihallitus perustaa tarvittavat suljetut työryhmät, kuten vaalityöryhmän, työnsä tueksi ja kutsuu niihin tarvittavat jäsenet. Avoimet taustoittavat työryhmät perustaa myös hallitus ja se nimeää työryhmälle vetäjän. Avoimet työryhmät ovat avoimia kaikille kiinnostuneille. Avoimia työryhmiä ovat mm. ilmasto- ja viheraluetyöryhmät. Perustamisen yhteydessä pyritään myös määrittelemään työn käytännön järjestelyt, kuten ryhmän puheenjohtaja ja mahdollisesti käytettävissä oleva budjetti. Uuden työryhmän perustamista voi ehdottaa hallitukselle kuka tahansa Helsingin Vihreiden jäsen.

2.4 Sähköpostilistat

Vihreillä on koko joukko sähköpostilistoja. Käytännössä tärkeimmät näistä ovat:

Helsingin Vihreiden listat

hevi-linkki = Yhdensuuntainen piiriyhdistyksen tiedotuslista kiinnostuneille. Listalle pääsee automaattisesti jätettyään sähköpostiosoitteensa sisältävän liittymispyynnön piiriyhdistyksen järjestösihteerille. Listalle liittyäkseen ei tarvitse olla Vihreiden jäsen.

hevi-lista = Keskustelulista jäsenistölle. Mihin tahansa piirin jäsenjärjestöön jäsenmaksunsa maksanut vihreä pääsee listalle pyydettyään sitä järjestösihteeriltä.

helvi = Vihreiden luottamushenkilöiden sisäinen keskustelulista. Avoin kaupungin luottamustoimissa toimiville sekä jäsenjärjestöjen puheenjohtajille ja varapuheenjohtajille.

Listakeskustelussa noudatetaan piirin hallituksen hyväksymiä käytösääntöjä, jotka löytyvät jokaisen listaviestin lopusta linkin takaa.

Edellä mainittujen listojen lisäksi kaikilla jäsenjärjestöillä, valtuustoryhmällä, piirihallituksella ja työryhmillä on omat sähköpostilistansa. Kaupunginvaltuustoryhmän lista, piiriyhdistyksen hallituksen lista, valtuustoryhmän puheenjohtajiston lista sekä jäsenyhdistysten puheenjohtajien ja varapuheenjohtajien lista ovat suljettuja eli niihin voivat liittyä vain asianomaiset henkilöt. Sähköpostilistoja perustetaan myös lyhytaikaisia tarpeita varten: Esim. vaaliehdokkailla ja puoluekokousedustajilla on omat listansa.

Laajemman alueen listat

seutulista = Pääkaupunkiseudun vihreiden yhteinen keskustelulista koko metropoli-alueetta koskevien asioiden käsittelyyn. Listalle voivat liittyä Helsingin ja Uudenmaan vihreiden piiriyhdistysten jäsenyhdistysten jäsenet.

viva = Valtakunnallinen vihreiden vaikuttajien lista. Avoin vihreille luottamushenkilöille kautta maan. Listalle voivat liittyä kunnallisissa, maakunnallisissa ja valtakunnallisissa luottamustoimissa olevat vihreät sekä Vihreiden yhdistysten hallitusten jäsenet.

vyyhti = Vihreiden yhdistysten valtakunnallinen tiedotuslista. Lista on yksi suuntainen ja sille lähettävät viestejä lähinnä puolue toimiston työntekijät. Listalla tulee olla jokaisen vihreän yhdistyksen puheenjohtaja, varapuheenjohtaja, sihteeri ja taloudenhoitaja.

Osaa keskustelulistoista ollaan siirtämässä verkkofoorumeihin vuoden 2008 aikana.

Kaikesta sähköpostilistoihin liittyvistä asioista voi kysyä piiriyhdistyksen järjestösihteeriltä, joka myös vastaanottaa kaikki liittymispyynnöt edellä mainituille listoille.

2.5 Helsingin vihreä piiriyhdistys

<http://www.helsinginvihreat.fi/hallinto/>

Helsingin Vihreä piiriyhdistys ry vastaa Vihreän liiton vaalijärjestelyistä ja puolueen piirijärjestötoiminnasta Helsingissä. Piiriyhdistyksen jäseniä ovat jäsenjärjestöt, joihin taas henkilöjäsenet kuuluvat. Piiri jakaa *piiritukea* ja tarjoaa työntekijäresursseja jäsenjärjestöjen

käyttöön. Helsingin Vihreät ry:n toiminta ja rahaliikenne on sulautettu piiriyhdistykseen ja näillä yhdistyksillä on yhteinen hallitus.

Kuinka toimijat valitaan?

Piirin ylin päättävä elin on yleiskokous, joka koostuu jäsenjärjestöjen edustajista. Kukin yhdistysjäsen saa lähettää yhden äänivaltaisen edustajan kutakin alkavaa viittätoista yhdistysjäsentä kohti. Jokaisella edustajalla on yksi ääni. Edustajien määrä määräytyy yhdistysten jäsenmäärän mukaan siten, että ennen 1.7. pidettävien kokousten edustajien määrä määräytyy edellisen vuoden lopun tilanteen mukaan ja 1.7. jälkeen pidettävissä kokouksissa kuukautta ennen kokousta olevan jäsenmäärän mukaan. Piirin hallitus valitaan piiriyhdistyksen sääntömääräisessä syyskokouksessa vuosittain joulukuun alussa. Ehdokkaat esittäytyvät ennen syyskokousta piirin jäsenistön yhteisellä keskustelu-sähköpostilistalla (Hevi-lista). Helsingin Vihreät ry:n yleiskokoukset pidetään piiriyhdistyksen yleiskokousten (kevät- ja syyskokous sekä ylimääräiset yleiskokoukset) yhteydessä piirin kokouksen aluksi ja sen edustajat piirikokoukseen valitaan samassa yhteydessä. Jäsenyhdistysten syyskokoukset tyypillisesti valitsevat yhdistyksen edustajat piiriyhdistyksen syyskokoukseen, mutta usein säännöt eivät estä myöskään yhdistysten hallituksia suorittamasta valintaa. Käytännössä yhdistyksen kannattaa antaa hallitukselle ainakin valtuudet täydentää edustajalistaa.

Vihreissä ei harrasteta ryhmäkuria, vaan erilaisiin kokouksiin valitut edustajat toimivat kokouksissa omatuntonsa mukaisesti yhdistyksensä edustajina. Siksi on tärkeää, että edustajat esittelevät kantojaan etukäteen ja tarvittaessa kertovat ratkaisuihistaan jälkikäteen oman yhdistyksensä jäsenille. Vihreiden piirikokouksissa voivat äänestää vain jäsenyhdistysten antamalla valtakirjoilla edustajiksi nimetyt. Läsnäolo- ja puheoikeus piirikokouksessa on kaikilla jäsenyhdistysten jäsenillä. Ehdokkaita piiriyhdistyksen hallitukseen pitää ehdottaa valinnan tekevässä kokouksessa, sillä piirihallitus ei ehdota henkilöitä itsenäisesti erilaisiin edustus- tai hallitustehtäviin, mikäli on etukäteen selvää, että niihin on tulossa ehdokkaita.

2.6 Piiriyhdistyksen työntekijät

<http://www.helsinginvihreat.fi/hallinto/>

Toiminnanjohtaja

Helsingin vihreän piiriyhdistyksen toiminnanjohtaja tekee puolet työtunneistaan piiriyhdistyksen ja puolet valtuustoryhmän toimeksiannosta joustavasti ja suunnitellusti yhteistyössä kummankin toimijoiden tarpeiden mukaan. Toiminnanjohtajan työ koostuu piirin järjestötoiminnan koordinoinnista ja piirihallituksen ja valtuustoryhmän valmistelevan sihteerin työtehtävistä. Toiminnanjohtaja vastaa vaaleihin valmistautumisesta ja on yleisesti vastuussa helsinkiläisen vihreän toiminnan suunnittelutyöstä.

Järjestösihteeri

Piiriyhdistyksen järjestösihteeri vastaa piirin järjestötoiminnan tukitoiminnoista. Hän suunnittelee jäsenhankintaa ja jäsentilaisuuksia yhteistyössä jäsenjärjestöjen kanssa. Järjestösihteeri ylläpitää jäsenrekisteriä, sähköpostilistoja ja verkkosivuja.

Vaalipäällikkö

Piiriyhdistyksen vaalipäällikkö vastaa vaalikampanjoiden suunnittelusta ja kampanjan toteutuksesta yhdessä piirin hallituksen kanssa.

Taloudenhoitaja

Taloudenhoitajan tehtäviä hoitaa toistaiseksi toiminnanjohtaja.

Kuinka toimijat valitaan?

Toiminnanjohtajan toimenkuvasta johtuen valintaan osallistuvat sekä varsinainen työnantaja, eli Helsingin vihreän piiriyhdistyksen hallitus, sekä työsuoritteiden tilaaja, Helsingin vihreä valtuustoryhmä.

Järjestösihteerin ja **vaalipäällikön** valitsee piiriyhdistyksen hallitus.

2.7 Tapahtumat

<http://www.helsinginvihreat.fi/tapahtumat/>

Helsingin vihreän piiriyhdistyksen jäsenjärjestöjen ja työryhmien kokoukset ja tilaisuudet ovat avoimia kaikille johonkin helsinkiläiseen vihreään jäsenjärjestöön kuuluville. Yhdistykset järjestävät erilaisia teemoja käsitteleviä tilaisuuksia.

Piiriyhdistys tukee jäsenjärjestöjen järjestämien tapahtumien mainontaa maksamalla osan Uutislehti 100 –ilmaisjakelulehden vakioilmoituksesta. Järjestösihteerin hoitaa ilmoittelua.

Vihreän kaupunginvaltuustoryhmän ja kaupunginhallitusryhmän kokoukset ovat myös Helsingin Vihreiden jäsenille avoimia.

Jäsenistölle avoimista tilaisuuksista ilmoitetaan viikoittain Hevi-linkki-sähköpostilistalla sekä www.helsinginvihreat.fi/tapahtumat/ -internetsivulla.

Hevi-listalle, jäsenistön sähköpostikeskustelulistalle lähetetään tiedotteita yleisölle avoimista keskustelutilaisuuksista, seminaareista ja muista helsinkiläisiä vihreitä mahdollisesti kiinnostavista tapahtumista, mm. eduskunnan kansalaisinfossa järjestettävistä tilaisuuksista, joiden järjestelyissä vihreät kansanedustajat ovat mukana.

Järjestösihteerin kokoaa ja ylläpitää listaa yleisistä tapahtumista, joihin piirijärjestön tai jäsenjärjestöjen toivotaan osallistuvan omalla, vihreisiin liittyvällä ohjelmallaan.

2.7.1 Vuosittaisia tapahtumia, joihin vihreät usein osallistuvat

Helsingin Vihreät ovat viime vuosina osallistuneet muun muassa Maailma kylässä –festivaaleille, Helsinki-päivään ja Pride-tapahtumaan. Paikallisyhdistykset ovat usein mukana kaupunkiosayhdistysten järjestämällä päivillä.

Erityisesti vaalivuosina osallistuminen erilaisiin tapahtumiin on tärkeää. Tapahtumat ovat ehdokkaille luonteva paikka tavata äänestäjiä.

2.8 Rahoitus

Helsingin Vihreän piiriyhdistyksen tulot muodostuvat suurimmaksi osaksi luottamushenkilöiden maksamista luottamushenkilömaksuista ("puoluevero") ja Vihreän liiton piiri- ja palkkaustuesta. Piiriyhdistys saa Helsingin kaupungilta avustusta valtuustoryhmän sihteerin palkkaukseen. Pienempiä tulonlähteitä ovat Helsingin Vihreät ry:n jäsenten jäsenmaksut ja ViSiO:n tuet koulutus- ja kerhotoimintaan.

Kunnallisvaali- ja eduskuntavaaliehdokkailta peritään ehdokasmaksu, jonka suuruudesta päättää piirihallitus. Varsinaisiksi valtuutetuiksi ja kansanedustajiksi valitut maksavat lisäksi niin sanotun läpimenomaksun. Näillä läpimenomaksuilla katetaan järjestön yhteisiä kampanjakuluja.

Luottamushenkilömaksuna peritään kaikilta luottamustoimissa olevilta (paitsi lautamiehiltä) 20 % kokouspalkkioista. Tämä koskee myös niitä luottamushenkilöitä, jotka eivät ole Vihreiden jäseniä. Useimmiten luottamushenkilömaksut pidätetään palkkioista ja tilitetään suoraan HeVille. Ellei näin tapahdu, luottamushenkilö on velvollinen maksamaan maksun itse palkkion saatuaan. Kansanedustajat maksavat kuukausittain kansanedustajamaksuna 200 euroa.

Eli rahoitusmuotojen osuus vaihtelee sen mukaan, onko kyseessä vaalivuosi vai ei. Luottamushenkilömaksut, mukaan lukien kansanedustajamaksut, muodostavat HeVin rahoituksen tärkeimmän osan. Eri rahoitusmuotojen prosentuaaliset osuudet vaihtelevat jonkin verran sen mukaan, onko kyseessä vaalivuosi vai ei. Luottamushenkilömaksujen osuus on kuitenkin noin puolet yhdistyksen tuloista. Piirituen ja liiton palkkausavustuksen osuus on noin 40 prosenttia ja kaupungin avustuksen noin 20 %. Jäsenmaksutuloja on vain noin pari tuhatta euroa.

3. Vaaleilla valittavat vihreät toimijat Helsingissä

Presidentinvaaleihin ja eurovaaleihin liittyvät järjestelyt ylittävät tyypillisesti vaalipiirien rajat, joten niitä koskevat Vihreiden menettelytavat sovitaan tapauskohtaisesti Vihreän liiton sisällä. Näidenkin vaalien kampanjointiin Helsingin Vihreät osallistuvat täysipainoisesti.

Kaikkien kunnallisten ja valtakunnallisten vaalien jälkeen sekä läpimenneet ehdokkaat että vaalit organisoinut piirijärjestö sitoutuvat avoimeen tiedottamiseen vaalirahoituksestaan. Vihreät ovat jo pitkään rajanneet ilmoitettavat summat 1000 euroon ja olleet perinteisesti avoimia vaalirahoituksensa suhteen. Tämäkin asia määritellään ehdokkaan ja Helsingin vihreän piiriyhdistyksen välisessä ehdokassopimuksessa, jolla ehdokkaiksi haluavat sitoutuvat ehdokkuuteen kulloinkin kyseessä olevissa vaaleissa. Ehdokassopimuksessa määritellään ehdokkaiden ja piiriyhdistyksen oikeudet ja velvollisuudet kyseisen vaalikampanjan ja mahdollisen valituksen tulon osalta, ja sen laatii piiriyhdistys Vihreän Liiton yleisten linjausten mukaisesti.

Piiriyhdistys huolehtii siitä, että äänestyspaikkojen vaalitoimikuntiin ja vaalilautakuntiin tulee tarvittava määrä vihreitä jäseniä.

3.1 Kunnallisvaalit

3.1.1 Helsingin vihreä valtuustoryhmä

<http://www.helsinginvihreat.fi/kaupunginvaltuusto/>

Helsingin vihreä valtuustoryhmä (2004–2008 16 valtuutettua) päättää Vihreiden kunnallispoliittisista linjauksista vaalien välillä. Kunnallisvaaliohjelman sisällön ja ehdokaslistan taas päättää piiriyhdistys yleiskokouksessaan. Valtuustoryhmä ja piiriyhdistys ovat läheisessä vuorovaikutuksessa keskenään. Valtuustoryhmä valitsee keskuudestaan puheenjohtajiston ja hyväksyy noudattamansa säännöt ryhmän järjestäytymiskokouksessa valtuustokauden alussa.

Valtuustoryhmän puheenjohtaja edustaa valtuustoryhmää julkisuudessa. Valtuustoryhmään kuuluu myös valtuustoryhmän sihteeri. Valtuustoryhmä tilaa valtuustoryhmän sihteeripalvelun Helsingin vihreältä piiriyhdistykseltä. Valtuustoryhmän sihteerinä toimii piiriyhdistyksen toiminnanjohtaja.

Kuinka toimijat valitaan?

Valtuustoryhmä valitaan kunnallisvaaleissa neljän vuoden välein kunnallisvaaleissa, joissa äänioikeutettuja ovat viimeistään vaalipäivänä 18 vuotta täyttävät suomalaiset kuntalaiset sekä osa muiden maiden kansalaisista, joiden kotikunta on Suomessa (tarkemmin <http://www.vaalit.fi/22376.htm>). Seuraavat kunnallisvaalit pidetään syksyllä 2008. Ehdokkaat valitaan piirihallituksen esityksestä piirin yleiskokouksessa. Hallituksen vaalityöryhmä hakee aktiivisesti ehdokkaita noin vuoden ajan ennen vaaleja. Paikkoja listalla on Helsingissä 127.

Valtuustoryhmän kokoukset ovat avoimia jäsenille.

3.1.2 Helsingin vihreä kaupunginhallitusryhmä

<http://www.helsinginvihreat.fi/kaupunginhallitus/>

Kaupunginhallitusryhmä (kh-ryhmä) on valtuustoryhmän nimeämä ja ohjeistama kolmesta jäsenestä ja kolmesta henkilökohtaista varajäsenestä koostuva johtoryhmä. Kerran viikossa pidettävää kaupunginhallituksen kokousta edeltää vihreän kaupunginhallitusryhmän ryhmäkokous, jossa puidaan vihreiden kantoja Helsingin asioihin. Kaupunginhallituksella on paljon valtaa, koska valtuustossa isoihin asioihin tehdään harvoin muutoksia ja kaikki asiat eivät edes tule valtuustokäsittelyyn asti. Kaupunginhallitusryhmän puheenjohtaja on näkyvä vihreiden edustaja julkisuudessa.

Kuinka toimijat valitaan?

Kaupunginvaltuustoryhmä valitsee kaupunginhallitusryhmän kahdeksi vuodeksi kerrallaan. Tehtäviin on avoin haku sähköpostilistoilla, mutta yleensä ainakin kh-ryhmän varsinaiset jäsenet ovat kaupunginvaltuutettuja, koska kaupunginhallitusryhmä edustaa valtuustoryhmää.

3.1.3 Helsingin Vihreät lautakuntaedustajat

<http://www.helsinginvihreat.fi/luottamushenkilot/>

Vihreät lautakuntaedustajat edustavat vihreän valtuustoryhmän tahtotilaa Helsingin kaupungin virastoja valvovissa lautakunnissa. Lautakuntaedustajat ovat jäseninä vihreiden luottamushenkilöiden sähköpostilistalla ja heidän odotetaan raportoivan listalla toiminnastaan lautakunnissa. Valtuustoryhmä kutsuu toisinaan lautakuntaedustajia ryhmäkokouksiinsa keskustelemaan yksityiskohtaisemmista vihreiden tavoitteista lautakunnassa. Lautakuntaedustajat ja kaikki muutkin vihreät luottamushenkilöt maksavat kokouspalkkioistaan 20 % puolueveroa Helsingin vihreälle piiriyhdistykselle.

Kuinka toimijat valitaan?

Vihreät saavat kunnallisvaalien jälkeen käytävissä puolueiden välisissä paikkaneuvotteluissa luottamustoimipaikkoja suhteutettuna vihreiden kaupunginvaltuutettujen osuuteen kaupunginvaltuutettujen kokonaismäärästä. Paikkaneuvotteluihin osallistuvat valtuustoryhmän johto sekä piiriyhdistyksen edustajina hallituksen puheenjohtaja ja toiminnanjohtaja/ryhmäsihteeri.

Lautakunnissa vihreillä on tätä nykyä yleensä kaksi edustajaa ja heillä varaedustajat. Pääsääntöisesti paikoille valitaan yhtä paljon miehiä ja naisia.

Vihreät lautakuntaedustajat valitsee vihreä valtuustoryhmä. Kunnallisvaalien jälkeisen pohjaesityksen valmistelee valtuustoryhmän ryhmäsihteeri yhdessä paikkaneuvottelijoiden ja piirin hallituksen kanssa. Pohjaesitystä edeltää avoin haku yhdistyksen sähköpostilistoilla. Valinnoissa painotetaan toimialueen tuntemuksen lisäksi ehdokkuutta kunnallisvaaleissa, aiempaa kokemusta lautakuntatyöstä sekä muuta aktiivisuutta vihreässä toiminnassa.

Vaalien välillä avautuvat lautakuntapaikat täytetään avoimella haulla yhdistyksen sähköpostilistalla ja valinnat tekee valtuustoryhmä. Lautakuntaedustajaksi voivat hakea kaikki helsinkiläiset vihreät, joiden aiemmissa puoluemaksuissa ei ole ollut epäselvyyksiä.

3.1.4 Helsingin vihreän valtuusto- ja kaupunginhallitusryhmän sekä Helsingin vihreän piiriyhdistyksen välinen suhde

Yleinen työnjako kunnallisissa asioissa on, että yleisissä vaaleissa valtansa saanut valtuustoryhmä käyttää valtaansa kaupungin päätöksentekoon. Kunnallisyhdistyksenä (kunnan alueella kunnallispolitiikasta vastaava yhdistys) toimiva piiriyhdistys huolehtii yhteisen aatteellisen keskustelun ylläpitämisestä, keskustelun johtamisesta yhteisiin tuloksiin ja tulosten tiedottamisesta sekä käytännön järjestötoiminnasta. Käytännössä siis valtuustoryhmä sekä sen nimittämät kaupunginhallitus-, lautakunta- yms. edustajat tekevät päätökset vihreiden kannoista erilaisiin kunnallisiin asioihin. Näiden päätösten ohjenuorana on piiriyhdistyksen hyväksymä kunnallisvaaliohjelma. Piiriyhdistys vastaa myös kunnallisvaalikampanjasta.

Piiriyhdistys tukee valtuustoryhmän työtä keräämällä erilaisista asioista kiinnostuneita vihreitä työryhmiin auttamaan asioiden valmistelussa. Työryhmien ja valtuustoryhmän työnjako ja roolit hakevat vielä itseään. Valtuustoryhmässä ei ole ryhmäkuria - niinpä kukaan, edes piirihallitus, ei voi antaa yksittäisiä valtuutettuja sitovia toiminta- tai äänestysohjeita. Vastaavaa periaatetta noudatetaan yleisesti vihreässä toiminnassa.

Piiriyhdistys ja valtuustoryhmä tekevät yhteisesti kannanottoja tärkeimpiin kunnallisiin kysymyksiin, mutta ne tekevät kannanottoja myös erikseen Helsingin Vihreiden nimissä. Piiriyhdistys vastaa esimerkiksi eduskuntavaalien kampanjan järjestelyistä Helsingissä ja vihreästä toiminnasta yleisesti kaupungin alueella, joten se ottaa kantaa sekä paikallisiin että yleisiin poliittisiin kysymyksiin. Valtuustoryhmä- ja kaupunginhallitusryhmä ottavat käytännön kunnallispolitiikan tekijöinä kantaa tarpeellisiksi katsomiinsa kysymyksiin. Tehokkaalla tiedonvaihdoilla esim. sähköpostilistojen avulla kannanotoista tiedotetaan ja keskustellaan mahdollisuuksien mukaan yhteisesti etukäteen. Piiriyhdistyksen jäsenyhdistykset ja yksittäiset vihreissä toimivat henkilöt tuovat poliittiset kannanottonsa julkisuuteen omissa nimissään. Toiminnanjohtaja vastaa piirihallituksen, valtuustoryhmän ja kaupunginhallitusryhmän tiedotuksesta. Piiriyhdistyksen työntekijät tukevat mahdollisuuksiensa mukaan vihreiden tiedotustoimintaa.

3.1.5 Helsingin piiriyhdistyksen sisäiset järjestösuhteet

Tiedonkulun ja vihreiden yhteisen toiminnan parantamiseksi piirihallitus järjestää jäsenyhdistystensä puheenjohtajien ja varapuheenjohtajien tapaamisia (pj/vpj-kokous) noin neljä kertaa vuodessa. Tapaamisissa, joihin voi osallistua myös valtuustoryhmän, Vihreän liiton puoluevaltuuskunnan helsinkiläisedustajien, työryhmien jne. edustajia, tiedotetaan ja keskustellaan eri tahoilla valmisteilla olevista asioista, tapahtumista ja hankkeista. Pj/vpj-kokous on keskeinen areena vihreiden yhdistysten väliselle keskustelulle, vaikka niissä ei tehdä varsinaisia päätöksiä vaan lähinnä koordinoidaan yhteisiä hankkeita, annetaan palautetta ja vaihdetaan mielipiteitä.

3.1.6 Käräjäoikeuden lautamiehet

<http://www.om.fi/Etusivu/Julkaisut/Esitteet/Karajaoikeudenlautamies>

Käräjäoikeuden lautamiehet toimivat tuomioistuimissa maallikkojäseninä.

Kuinka toimijat valitaan?

Käräjäoikeuden lautamiesten paikat täytetään kunnissa valtuustopaikkojen määrän mukaisesti eri valtuustoryhmien kautta, mutta paikat eivät ole luonteeltaan poliittisia, eikä käräjäoikeuden kokouspalkkioista makseta puolueveroa. Pääsyvaatimuksena on vähintään 25 vuoden, mutta enintään 62 vuoden ikä. Rikosrekisteriä ei luonnollisesti myöskään saa olla. Kunnallisvaalien jälkeen kaikki paikat täytetään kerralla ja kun paikkoja avautuu valtuustoryhmän sihteeri täyttää ne. Valtuustoryhmän sihteeri pitää luetteloa lautamiespaikkoja hakeneista. Hakijajonoon haetaan ehdokkaita vihreiden sisäisiltä sähköpostilistoilta.

3.2 Eduskuntavaalit

Vihreä eduskuntaryhmä 2.6.2008: 14 edustajaa, joista helsinkiläisiä kansanedustajia viisi <http://www.helsinginvihreat.fi/kansanedustajat/>

Eduskuntaryhmän tehtävinä ovat lainsäädäntö sekä vihreän päivänpolitiikan keskeiset linjaukset. Kansanedustajilla on hyvin suuret vaikutusmahdollisuudet vihreiden sisällä. Valtakunnanpolitiikassa eduskuntaryhmä päättää vihreiden hallituspolitiikan yksityiskohdista ja toteuttaa sitä vihreiden ministerien välityksellä.

Vihreän eduskuntaryhmän puheenjohtaja edustaa eduskuntaryhmää julkisuudessa ja on keskeinen toimija Vihreissä puolueen puheenjohtajan rinnalla.

Kuinka toimijat valitaan?

Kansanedustajat valitaan eduskuntavaaleissa 4 vuoden välein. Seuraavat eduskuntavaalit pidetään keväällä 2011. Eduskuntavaaleissa saavat äänestää kaikki Suomen kansalaiset, joka viimeistään vaalipäivänä täyttävät 18 vuotta. Helsinkiläiset kansanedustajaehdokkaat valitaan piirihallituksen esityksestä piiriyhdistyksen yleiskokouksessa tai jäsenäänestyksellä. Lain mukaan jäsenäänestys on ensisijainen vaihtoehto. (Tarkemmin: vaalilaki 112 §). Piirihallituksen vaalityöryhmä hakee aktiivisesti ehdokkaita n. vuotta ennen vaaleja. Paikkoja ehdokaslistalla Helsingin vaalipiirissä on 21. Aiempi kunnallisvaaliehdokkuus ja hyvä äänimäärä edistävät listalle pääsyä.

4. Maanlaajuinen puoluetoiminta

Termien selvennykseksi: Vihreä liitto on rekisteröity puolueemme, johon kuuluu virallisesti vain jäsenjärjestöjä, kuten piiriyhdistyksiä, paikallisyhdistyksiä, kansallisia liittomuotoisia järjestöjä ja muita vihreän liikkeen piirissä toimivia yhdistyksiä koko maamme laajuisesti. Yksittäiset vihreät kuuluvat Vihreään liittoon näiden jäsenyhdistysten kautta. Logossammekin esiintyvällä sanalla 'Vihreät', sen ruotsinkielisellä muodolla 'De Gröna' ja vastaavilla muunkielisillä nimillä viitataan paremminkin tämän järjestöorganisaation sijasta vihreiden jäseniin politiikassa toimivien henkilöiden ja järjestöjen joukkona: Esimerkiksi 'Vihreät' ottavat tietyn kannan Helsingin kunnallispolitiikassa jos vaikkapa Helsingin vihreiden valtuustoryhmä päättää asiasta ja antaa siitä tiedotteen, vaikka järjestö nimeltä 'Vihreä liitto' ei asiaa mitenkään olisi käsitellyt.

4.1 Puoluekokous

Vihreiden puoluekokous on Vihreän liiton korkeinta päätöksentekovaltaa käyttävä elin. Puoluekokous pidetään keväällä kerran vuodessa ja joka toinen vuosi tehdään henkilövalintoja. Puoluekokous hyväksyy puolueen tilinpäätöksen ja talousarvion sekä esim. sen päätettäväksi puoluevaltuuskunnalta siirretyt ohjelmat. Puoluekokouksessa tehdään keskeisimmät puolueen henkilövalinnat. Puoluekokouksessa äänivaltaa käyttävät Vihreän liiton jäsenyhdistysten valitsevat puoluekokousedustajat.

Kuinka toimijat valitaan?

Kukin Vihreän liiton jäsenyhdistys saa lähettää kokoukseen äänivaltaisia kokousedustajia. Edustajia yhdistys saa sitä enemmän, mitä enemmän sillä on jäseniä. Jäsenmäärät laskeaan puoluekokousta edeltävän vuoden loppuun mennessä jäsenmaksun maksaneiden jäsenten määrän mukaisesti.

Helsingin vihreän piiriyhdistyksen ja sen jäsenyhdistysten edustajat kutsutaan ennen puoluekokousta ja tarvittaessa sen aikana pohtimaan yhteisiä linjauksia kokouksessa käsiteltäviin asioihin ja antamaan ohjeita valtuuttamilleen neuvottelijoille puoluekokouksessa mahdollisesti perustettaviin työryhmiin. Puoluekokousedustajien kokouksissa äänivaltaisia ovat kuitenkin vain niiden jäsenyhdistysten edustajat, jotka eivät kuulu valtakunnallisiin liittomuotoisiin järjestöihin. Liittomuotoisia järjestöjä ovat Vihreät Nuoret ja Opiskelijat ry (ViNO) ja Vihreät Naiset ry.

4.2 Vihreän liiton puheenjohtajisto, puoluehallitus ja puoluevaltuuskunta

<http://www.helsinginvihreat.fi/edustajat/>

Vihreän liiton hallitus (10 jäsentä ja puheenjohtajisto, eli puolueen puheenjohtaja ja kolme varapuheenjohtajaa) päättää mm. puolueen vaalikampanjoista, taloudesta, henkilövalinnoista ja antaa kannanottoja puolueen nimissä. Hallitus valmistelee puolue toimiston työntekijöiden avustuksella puoluevaltuuskuntaan ohjelmia ja kannanottoja. Puoluehallitus päättää käytännössä kaikista puoluetta koskevista juoksevista asioista puoluekokousten välillä.

Puolueen puheenjohtaja ja varapuheenjohtajat edustavat puoluetta julkisuudessa ja neuvotteluissa muiden puolueiden edustajien kanssa.

Puoluevaltuuskunnan (35 jäsentä) vastuulla on puolueen poliittisten ohjelmien käsittely ja hyväksyminen puoluekokousten välillä. Puoluevaltuuskunta päättää myös hallitusyhteistyöhön ryhtymisestä tai hylkäämisestä yhteiskokouksella eduskuntaryhmän kanssa. Valtuuskunnassa tärkein vaikutuksen paikka on ohjelmien sisällössä. Valtuuskunta on puolueen kentän ääni, joten valtuuskunnassa käytävää keskustelua kuunnellaan herkällä korvalla puoluehallituksessa ja eduskuntaryhmässä.

Ennen valtuuskunnan kokouksia käydään lähetekeskustelu yhdessä puoluevaltuuskuntaedustajien ja helsinkiläisten vihreiden kanssa.

Kuinka toimijat valitaan?

Puoluekokous valitsee puheenjohtajiston, puoluehallituksen ja puoluevaltuuskunnan kahden vuoden välein. Seuraava valintoja tekevä puoluekokous on keväällä 2009, jolloin puheenjohtajan valinnassa kokeillaan neuvoa-antavaa jäsenäänestystä. Paikkamäärä vaihtelee piirin jäsenmäärän suhteessa koko puolueen jäsenmaksunsa maksaneiden jäsenten määrään. Mitä useampi helsinkiläinen vihreä maksaa vuosittain jäsenmaksunsa, sitä enemmän puoluekokousedustajia tulee helsinkiläisille jäsenyhdistykselle. Edustajamäärä

lasketaan puoluekokousta edeltävän vuoden lopussa jäsenmaksunsa maksaneiden jäsen-
ten määrän perusteella.

Puoluekokous valitsee vaalilla Vihreän liiton puheenjohtajan ja varapuheenjohtajat sekä
valtuuskunnan puheenjohtajan. Yleensä muut paikat suhteutetaan edustajamäärään näi-
den edeltävien valintojen mukaan puoluekokouksen vaalivaliokunnassa piiriyhdistysten ja
valtakunnallisten järjestöjen nimeämien edustajien kesken. Puoluehallituksen ja puolueval-
tuuskunnan jäsenistä ei näin ollen yleensä äänestetä puoluekokouksessa.

Piirin ehdokkaat hallitus- ja valtuuskuntapaikoille laitetaan järjestykseen vaalilla piirin puo-
luekokousedustajien yhteiskokouksessa hyvissä ajoin ennen puoluekokousta. Koska valta-
kunnalliset järjestöt neuvottelevat omana ryhmänään, kyseisten järjestöjen (esim. Vihreät
Naiset, Vihreiden nuorten ja opiskelijoiden liitto) helsinkiläiset puoluekokousedustajat eivät
ole piirin yhteiskokouksessa äänioikeutettuja.

4.3 Vihreän liiton ohjelmia valmistelevat työryhmät

<http://www.vihreat.fi/fi/node/153>

Puoluehallituksen asettamat työryhmät tuottavat tehtävänantonsa mukaisia ohjelmia val-
tuuskunnan käsittelyyn. Työryhmät voivat pyytää tarvittavilta asiantuntijoilta lausuntoja ja
taustamateriaaleja. Puolueen sisällä ohjelmiin tehdään tärkeimmät sisällölliset peruslin-
jaukset nimenomaan työryhmissä. Julkisuudessa työryhmillä on itselläänkin osittainen kan-
nanotto-oikeus Vihreiden aikaisempien linjausten mukaisesti ja yhteistyössä puolueen
viestintätiimin kanssa. Työryhmät ehdottavat lisäksi julkisten kannanottojen aiheita esim.
puoluehallitukselle ja kansanedustajille, ja toimivat usein myös asiantuntijoina kannanotto-
ja valmisteltaessa.

Kuinka toimijat valitaan?

Vihreän liiton puoluehallitus valitsee työryhmien jäsenet kahden vuoden välein tai tarpeen
mukaan. Puoluehallitus nimittää työryhmien puheenjohtajan ja sihteerin yleensä etukä-
teen, mutta muuten jäsenet haetaan vihreiden sähköpostilistoilla avoimella haulla.

5.Vuosiaikataulu

Tammikuu

- valtuuston lähetekeskustelu seuraavan vuoden talousarviosta
- joka toinen vuosi: kaupunginhallituksen valinta
- joka neljäs vuosi: lautakuntien nimeäminen

Helmi-maaliskuu

- kaupunginhallituksen talousarvioraami hallintokunnille

Huhtikuu

- jäsenyhdistysten kevätkokoukset ennen piirin kevätkokousta
- piirin kevätkokous

Toukokuu

- Vihreän liiton puoluekokous

Kesäkuu

- edellisen vuoden tilinpäätös ja arviontikertomus
- lautakuntien budjettiesitykset

Lokakuu

- budjettineuvottelut

Marraskuu

- budjettikäsittely valtuustossa

Joulukuu

- jäsenyhdistysten syyskokoukset
- piiriyhdistyksen syyskokous (puheenjohtajan ja hallituksen valinta)